

Característiques de la demanda de béns electrònics a Espanya

A l'article anterior, presentem al lector l'evolució de la demanda de béns electrònics a Espanya, des d'una perspectiva agregada, mitjançant l'ús de les dades internes, degudament anonimitzades, de CaixaBank. En aquest article, analitzarem el comportament d'aquesta demanda en funció de diferents talls sociodemogràfics.¹

La demanda en funció dels trams d'edat

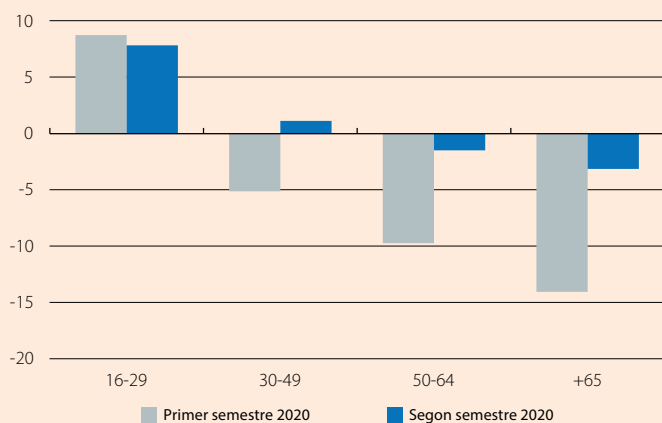
Al primer gràfic, mostrem l'evolució de la despesa en béns electrònics a Espanya en funció de quatre trams d'edat.

En el període anterior a la crisi de la COVID-19, es pot observar una diferència clara entre el comportament del segment més jove dels consumidors i la resta: el creixement de la despesa del segment més jove era molt superior al de la resta, amb una diferència de creixement de 10 p. p. entre aquest segment i la mitjana ponderada de la resta. De tota manera, tots els segments presentaven registres positius.

Amb l'arribada de la crisi de la COVID-19, es pot observar que el comportament de la despesa va estar molt correlacionat amb l'edat. A més edat, pitjor va ser l'evolució de la despesa en aquesta tipologia de béns. Finalment, la recuperació durant el 2021 va ser molt notable en tots els trams, de manera que, durant la primera meitat del 2021, la despesa es va situar, en tots els trams, per damunt dels nivells del 2019. No obstant això, persisteixen diferències notables entre els diferents segments: en el cas de la població entre els 16 i els 29 anys, la despesa es va situar àmpliament per damunt (més del 15%), mentre que, entre els 30 i els 64 anys, el registre es va situar gairebé el 5% per damunt. De manera una mica sorprenent, destaca la recuperació de la despesa en béns electrònics al tram dels més grans

Espanya: consum de béns tecnològics per trams d'edat

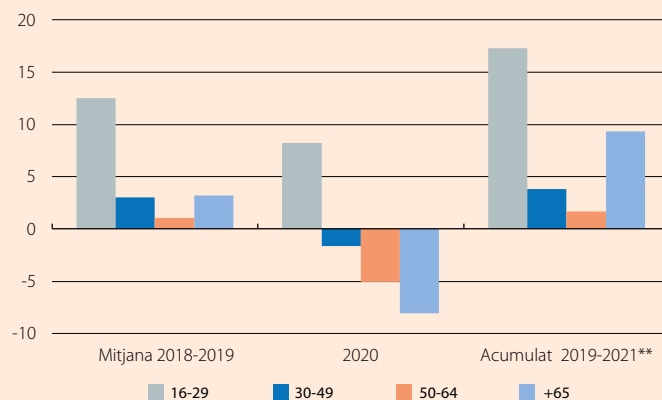
Variació interanual (%)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes de CaixaBank.

Espanya: consum de béns tecnològics per trams d'edat *

Variació anual (%)

Notes: * Consum en termes nominals. ** 2021 inclou dades només fins al juny del 2021 per evitar el possible impacte que hagin pogut tenir les disrupcions en les cadenes globals de subministraments sobre la demanda de béns electrònics.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes de CaixaBank.

de 65 anys: tot i ser el segment amb les majors caigudes el 2020, la seva despesa es va situar, durant la primera meitat del 2021, gairebé el 10% per damunt dels nivells del 2019, 6 p. p. més que els de la franja de 30 a 64 anys.

Hem destacat la relació inversa entre edat i despesa en béns electrònics que es va produir durant el 2020. Aquesta relació sorprèn perquè no sembla que tingui lloc d'una manera tan clara en els anys anteriors a la crisi: tot i que és veritat que el segment més jove mostrava un creixement de la despesa en aquesta tipologia de béns més elevat que el de la resta de trams, això no és així quan comparem la resta dels segments d'edats entre si. Per exemple, el creixement mitjà de la despesa en la franja dels 30 als 49 anys era molt semblant al de la franja dels més grans de 65 el 2018 i el 2019, i no així el 2020.

Una possible explicació de la relació entre edat i despesa en béns electrònics el 2020 és que, a més edat, s'observa un menor ús de l'e-commerce.² Així, quan mirem el comportament de la

1. Per obtenir una aproximació del consum total en béns electrònics, utilitzem les dades internes de compres de béns electrònics a partir de l'ús de targetes de crèdit i de dèbit, dels percentatges històrics de tipus de pagament en aquests béns de caràcter durador (principalment, targeta i crèdit al consum), i de les xifres globals de creixement del crèdit al consum de béns. Aquest últim element per corregir per l'elevada contracció en aquest crèdit el 2020. En els diferents talls sociodemogràfics, aplicarem aquesta última correcció de manera simètrica, ja que no disposem del nivell de detall necessari per diferenciar entre els diferents talls.

2. Vegeu l'article « [La transició cap a l'e-commerce durant la pandèmia: tots per igual?](#) », al Dossier de l'IM05/2021.

despesa en béns electrònics a nivell mensual el 2020, destaca la diferència entre el primer i el segon semestre del 2020 (vegeu el segon gràfic). Al segment dels 16 als 29 anys, la despesa va créixer a taxes elevades en les dues meitats de l'any, la qual cosa apunta a un ús intens del canal *e-commerce* durant la primera meitat del 2020, atesa la impossibilitat de consumir en presencial des de la segona meitat de març fins al juny del 2020 a causa de les mesures de confinament. En canvi, als altres segments d'edat, s'observen caigudes molt més intenses de la despesa en el primer semestre del 2020 que en el segon, i de magnitud més elevada com més gran és el tram d'edat. Aquest comportament suggereix que el menor recurs al canal *e-commerce* a mesura que ens movem cap a trams més elevats d'edat va repercutir de forma negativa sobre les decisions de despesa.

La situació geogràfica i les rendes salarials importen?

En segon lloc, analitzem el comportament de la despesa en béns electrònics tenint en compte si l'efectuen persones que viuen en àrees rurals o en àrees urbanes.³ Tal com ho mostrem al tercer gràfic, no observem diferències substancials entre els dos grups. En el període precisi, els dos grups mostraven un ritme de creixement de la despesa molt similar. El 2020, va aguantar millor la despesa a les àrees rurals que a les urbanes, però la diferència de magnitud entre les dues, només d'1 p. p., no és suficient per concloure que va haver-hi un comportament diferenciat. A més a més, la major recuperació de la despesa a les àrees urbanes durant el primer semestre del 2021 va permetre tancar, i fins i tot revertir, la bretxa que es va obrir el 2020.

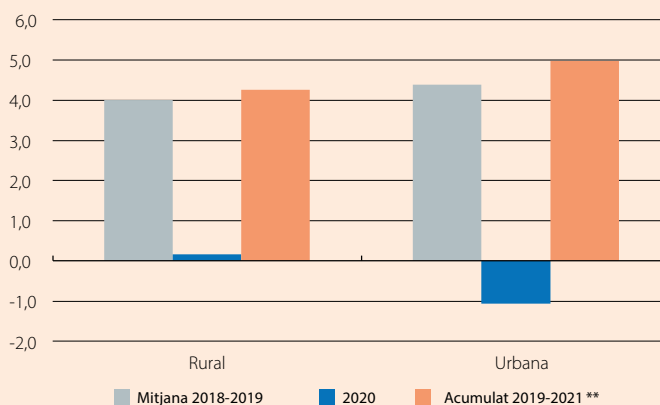
Finalment, les dades tampoc mostren diferències notables quan mirem el comportament de la despesa en béns electrònics en funció dels salaris. En particular, el 2020, el creixement de la despesa a la franja salarial inferior als 1.000 euros al mes va ser del 0,0%; a la franja salarial dels 1.000 als 2.000 euros al mes, del -1,4%, i, a la franja salarial superior als 2.000 euros al mes, del +0,9%.⁴ Aquest resultat és sorprenent quan tenim en compte que, el 2020, el treball en remot, un dels motius que podria haver impulsat la demanda de béns electrònics, va ser més intensiu als grups de població amb ingressos salarials més alts.⁵ Una raó que podria explicar l'absència d'una relació clara entre la despesa en béns electrònics i el salari és que les nostres dades capturen només la despesa efectuada per persones físiques, mentre que, possiblement, una bona part de les inversions que es van realitzar per fer ús del teletreball les van realitzar persones jurídiques (empreses).⁶ En canvi, la despesa que es pogués realitzar en béns de tipus tecnològic vinculats a l'oci per compensar les restriccions imposades sobre l'entreteniment de caràcter més social –una altra de les probables fonts que ha pogut impulsar el consum de béns electrònics– possiblement era més uniforme en la distribució de la renda.

En definitiva, les dades mostren que el comportament de la demanda de béns tecnològics és diferent en funció dels trams d'edat dels consumidors, i les diferències es van intensificar encara més durant el 2020, possiblement per la menor implantació de l'*e-commerce* entre els trams de més edat. No obstant això, les dades no mostren un comportament diferencial de la demanda quan tenim en compte si provenia d'àmbits rurals o d'àmbits urbans o quan considerem el nivell salarial.

Clàudia Canals, Oriol Carreras i Eduard Llorens i Jimeno

Espanya: consum de béns tecnològics en àrees rurals vs. àrees urbanes *

Variació anual (%)

Notes: * Consum en termes nominals. ** 2021 inclou dades només fins al juny del 2021 per evitar el possible impacte que hagin pogut tenir les disrupcions en les cadenes globals de subministraments sobre la demanda de béns electrònics.

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes de CaixaBank.

3. Es defineix municipi rural si té menys de 30.000 habitants o si té menys de 100 habitants per quilòmetre quadrat. Tot el que no es classifiqui d'aquesta manera es classifica com urbà.

4. Les dades internes no inclouen com a salari els ajuts percebuts per ERTA. Per controlar per aquesta casuística, el 2020 assignem a cada observació el rang salarial corresponent en funció del salari mitjà anual observat el 2019, independentment del salari observat el 2020.

5. Vegeu, per exemple, Barrero, J. M., Bloom, N. i Davis, S. J. (2021), «Why working from home will stick». National Bureau of Economic Research.

6. Per exemple, és habitual que sigui l'empresa la que proveeixi al treballador d'un dispositiu portàtil amb la finalitat de treballar en remot.